

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

НАКАЗ

14.03.2024 р.

Львів

№ 02-01/01/84

**Про проведення обласного
турніру юних істориків
імені Богдана Сольчаника**

З метою активізації позашкільної роботи з історії, формування в учнів інтересу до історії, створення умов для реалізації та розвитку творчих здібностей школярів, розвиток міжпредметних зв'язків, розвиток логічного мислення, виявлення обдарованих дітей

НАКАЗУЮ:

1. Директорові КЗ ЛОР «Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді» Н. А. Бородчук забезпечити проведення обласного турніру юних істориків імені Богдана Сольчаника 06 квітня 2024 року (далі – турнір).
2. Затвердити Положення про проведення турніру (додається).
3. Затвердити склад оргкомітету (дод. 1) та склад журі турніру (дод. 2).
4. Керівникам районних відділів освіти, органів управління освітою територіальних громад області інформувати керівників закладів загальної середньої та позашкільної освіти про проведення обласного турніру.
5. Фінансування турніру провести за рахунок коштів КЗ ЛОР «Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді».
6. Контроль за виконанням наказу покласти на начальника відділу дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти департаменту освіти і науки Львівської облдержадміністрації Сислюк І. П.

Директор

Олег ПАСКА

ПОЛОЖЕННЯ

про проведення обласного турніру юних істориків імені Богдана Сольчаника

1. Мета і завдання

Турнір юних істориків проводиться з метою формування у старшокласників умінь на високому науковому рівні викласти та довести свою точку зору з приводу тієї чи іншої історичної події, наукової роботи, даних архівного документа та обґрунтувати її в наукових дискусіях – історичних раундах.

2. Місце, час та порядок проведення

Обласний турнір юних істориків проводиться 06.04.2024 року у м. Львові.

Команди беруть участь у наукових дискусіях – історичних раундах:

- відбіркові історичні раунди;
- півфінальний історичний раунд;
  - фінальний історичний раунд.

Завдання турніру надсилаються Міністерством освіти і науки України і доводяться до відома учасників не менш ніж за два тижні до його проведення.

Початок турніру юних істориків о 10.00. Реєстрація учасників проводиться з 9.00 до 9.50 в аудиторії 313 історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка.(вул. Університетська,1)

3. Керівництво I етапом турніру

Керівництво обласним турніром здійснює департамент освіти і науки Львівської обласної держадміністрації. Безпосередню організацію турніру здійснює оргкомітет (додаток 1), затверджений спільним наказом департаменту освіти і науки Львівської обласної держадміністрації, Львівського національного університету імені Івана Франка

4. Учасники турніру

4.1. Представництво команд

У турнірі юних істориків можуть брати участь учні 9-11 класів закладів загальної середньої та позашкільної освіти (не більше однієї команди від району (міста) області).

4.2. Склад команди

У турнірі юних істориків можуть брати участь команди у складі 5 (п'яти) учнів 9-11 класів. Кожну команду очолює капітан. Капітану надається право розподіляти обов'язки між членами команди під час історичного раунду.

4.3. Керівник команди

Команду учасників турніру юних істориків супроводжує один керівник, який відповідає за здоров'я та життя дітей, надає необхідну науково-методичну та морально-психологічну підтримку та допомогу. *Керівник команди не може втручатися в роботу команди та роботу журі під час історичних раундів.*

5. Документація I етапу

Оргкомітетові до 29.03.2024 року надсилаються заяви на участь у турнірі за покликанням: <https://forms.gle/rovbn1VXif9vAf6EA>

Після завершення кожного раунду турніру складаються протоколи з підписами всіх членів журі.

6. Умови проведення

Перед початком змагань представляються команди та проводиться жеребкування для визначення нумерації команд. В історичному раунді беруть участь 3 (2 або 4) команди в залежності від загального числа команд. Історичний раунд проводиться в три або чотири дії. В кожній з цих дій команда виступає в одній із трьох (четирьох) ролей: Доповідач, Опонент, Рецензент, Спостерігач. Кожен член команди під час одного раунду має право виступати у певній ролі не більше одного разу. Для визначення ролей між капітанами команд проводиться бліц-конкурс.

Дії проводяться відповідно до поданої схеми (див. табл.1).

Таблиця1

Трикомандний раунд				Чотирикомандний раунд				
Дія				Дія				
команда	I	II	III	команда	I	II	III	IV
1	Д	Р	О	1	Д	С	Р	О
2	О	Д	Р	2	О	Д	С	Р
3	Р	О	Д	3	Р	О	Д	С
				4	С	Р	О	Д

6.2. Регламент історичного раунду

1. Опонент викликає Доповідача на задачу – 1 хв.
2. Доповідач приймає чи відхиляє виклик – 1 хв.
3. Підготовка до доповіді – 2 хв.
4. Доповідь – 7 хв.
5. Запитання Опонента до Доповідача і його відповіді – 2 хв.
6. Підготовка до опонування – 2 хв.
7. Опонування – 5 хв.
8. Запитання Рецензента до Доповідача і до Опонента, їхні відповіді - 3хв.
9. Підготовка до рецензування – 2 хв.
- 10.Рецензування відповідей Доповідача й Опонента – 3хв.
- 11.Заключне слово Рецензента, Опонента, Доповідача (загальна полеміка) – 5 хв.
- 12.Запитання журі – 2 хв.
- 13.Виставлення оцінок – 2 хв.
- 14.Слово журі – 3 хв.

6.3. Виступ команд протягом історичного раунду

Доповідач (один або два члени команди на рівних правах) викладає суть завдання, акцентуючи увагу на наукових підходах в історії до того чи іншого факту, події. Під час свого виступу Доповідач має право використовувати раніше підготовлені малюнки, схеми, карти, слайди, ілюстрації, фотографії (в жодному випадку не конспекти). Ілюстративний матеріал не може містити текстових коментарів.

Опонент (один або два члени команди) виступає зі співдовіддю, у якій пропонує власне розв'язання проблеми, висловлює аргументи на користь власної тези робить критичні зауваження (аналіз) Доповіді, вказує на виявлені недоліки.

Рецензент (один член команди) висловлює критичні зауваження до доповіді, вказує на позитивні сторони, виявляє недоліки та помилки у висвітлені певної проблеми, дає коротку оцінку виступам Доповідача та Опонента.

Спостерігач бере участь лише у загальній дискусії.

Всі учасники історичного раунду повинні формулювати свої запитання у ввічливій, коректній формі.

Кожен учасник команди протягом одного історичного раунду може виступати не більше одного разу. Уточнюючи запитання і відповіді на них виступами не вважаються.

Ведучий повинен:

- Слідкувати за дотриманням регламенту;
  - Створювати умови для нормальної роботи журі;
  - Слідкувати за характером та коректністю запитань;
  - Слідкувати за дискусією та припиняти її в разі неконструктивності;
  - Слідкувати за характером запитань журі – вони повинні мати тільки уточнюючий зміст.
  - Визначати спосіб початкового розподілу ролей (жеребкування).
  - Слідкувати за тим, щоб поряд з командами не було нікого з осіб, які не є членами команди (зокрема, керівників команд).

Ведучий має право:

- Зупиняти учасника, який порушив регламент;
- Знімати запитання, які повторюються;
- У разі необхідності надавати учасникам додатковий час;
- Усувати команду від участі в раунді, якщо вона (чи керівник команди) регулярно порушують Положення турніру;

Ведучий не має права:

- Зупиняти учасників до закінчення часу, наданого для виступу;
- Коментувати виступи та висловлювати свою думку;

6.4. Оцінка виступу команд

Післяожної дії журі виставляє командам оцінки з урахуванням усіх виступів членів команди:

Доповідач – 10 балів

Опонент - 5 балів

Рецензент - 5 балів

Наприкінці раунду оцінюються:

Відповіді та запитання – 3 бали

Участь в дискусії – 2 бали

Максимальна кількість балів – 25

Під час історичного раунду Доповідач може один раз відхиляти виклик без зниження балів (окрім тем виключених Оргкомітетом чи оголошених Доповідачем як “вічна відмова”). Кожна наступна відмова зменшує кількість балів на 1.

6.5. Півфінальний тур

За рішенням журі шість або дев'ять команд, які набрали найвищу суму балів у відбіркових боях, беруть участь у півфіналі. Команди, які посідають 7 (або 10)

місця, теж можуть брати участь у півфіналі, якщо сума їх балів відрізняється не більше, ніж на 1 бал від суми балів команди, яка посіла 6 (або 9) місце.

6.6. Фінальний тур

Якщо півфінал складався з трьох груп, переможцями півфіналу стають три команди, які протягом півфіналу набрали найбільшу кількість балів у своїх підгрупах. Переможці півфіналу беруть участь у фіналі.

Якщо півфінал складався з двох груп, переможці півфіналу беруть участь у фіналі. Третій фіналіст визначається найвищою сумою балів серед команд, які посіли другі місця в півфіналі.

7. Визначення переможців та нагороди

Півфіналісти забезпечують собі III місце. Учасники фіналу забезпечують собі II місце і змагаються за I. При визначенні команд-переможців їх число не повинно перевищувати 50% від загальної кількості команд-учасниць.

Переможці обласного турніру нагороджуються дипломами департаменту освіти і науки Львівської обласної держадміністрації. Команда переможців або збірна команда, відповідно до рішення журі, має право брати участь у фінальному етапі XXV Всеукраїнського турніру.

8. Склад журі

Склад журі затверджується департаментом освіти і науки Львівської обласної держадміністрації. До роботи в складі журі запрошуються вчені, викладачі, методисти, вчителі та студенти вищих навчальних закладів. Перед початком кожної гри оголошується склад журі.

9. Апеляція

У разі, якщо команда не задоволена:

- результатами раунду,
- роботою ведучого,
- роботою журі,

она має право подати апеляцію до оргкомітету (журі) протягом 1 години з часу оголошення результатів. Апеляція подається у письмовій формі *капітаном команди* за підписом капітана та керівника команди.

10. Організаційний комітет Конкурсу

4.1. Для проведення турніру створюється організаційний комітет (далі – оргкомітет), що здійснює підготовку, проведення та підведення підсумків.

4.2. Оргкомітет (додаток 2):

- встановлює дату проведення турніру;
- забезпечує підготовку завдань турніру;
- здійснює реєстрацію учасників і координаторів турніру;
- формує журі турніру;
- визначає порядок нагородження та заохочення переможців турніру;
- готує і подає інформацію про проведення й підсумки турніру.

Координатор турніру Науменко Олена Олегівна, методист, керівник гуртка КЗ ЛОР «Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді», контактний телефон – 0971278796; електронна пошта – naumenkoolena574@gmail.com

11. Фінансування

Фінансові витрати на проведення турніру юних істориків відносяться за рахунок КЗ ЛОР “Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді”.

ПИТАННЯ ОБЛАСНОГО ТУРНІРУ ЮНИХ ІСТОРИКІВ ІМЕНІ БОГДАНА СОЛЬЧАНИКА

- 1. Спарта та Афіни: зразки демократії та автократії у Стародавньому Світі**
- 2. Варварські королівства: еволюційна сходинка чи прояв нівелювання традицій державотворення в Європі?**
- 3. Єзуїти: місіонери чи воїни католицької церкви?**
- 4. Річ Посполита у другій половині XVIII ст.: спроба модернізації державного устрою чи об'єкт маніпуляцій сусідів?**
- 5. Козацьке питання в Російській імперії (1775–1855): українофільські маніпуляції чи геополітична необхідність?**
- 6. Національне відродження в Наддніпрянській Україні та західноукраїнських землях в першій половині XIX ст.: спільне та відмінне**
- 7. Громадянська війна у США: протистояння моделей економіки чи світоглядів?**
- 8. Варшавський договір (1920 р.): спроба врятувати українську державність чи зрада національних інтересів?**
- 9. Проголошення Карпатської України: безперспективний політичний проект чи невикористаний шанс українства?**
- 10. Вступ УРСР до ООН: реальне визнання світом української державності чи неспроможність протистояти «планам» Сталіна?**
- 11. Злочини геноциду (Голодомор, Голокост, депортация кримських татар, сучасна війна РФ проти України): спільне та відмінне**
- 12. Помаранчевий майдан : революція чи нереалізований шанс?**
- 13. Відродження Ісламського Емірату Афганістан: провал американського політичного проекту чи випадковий збіг обставин?**
- 14. «петлюрівщина», «бандерівщина», «денаціфікація України»: реальні історичні явища чи (нео)імперські штампи, мова ненависті та лінгвістичні маркери намірів вчинення геноциду?**
- 15. Відмова України від ядерної зброї: вимушений крок чи фатальна помилка?**